

Pančevački ekološki novci u klopici

Magazin EKolist nastavlja da se bavi sudbinom ekološkog dinara na lokalnu. Fokus našeg istraživanja bio je Budžetski fond za zaštitu životne sredine grada Pančeva...

MILISAV PAJEVIĆ

Pod iznosu prihoda, Budžetski fond za zaštitu životne sredine grada Pančeva je među najvećima u Srbiji, u dužem nizu godina i smenjuje se sa Požarevcem na drugom i trećem mestu.

Izvori prihoda Budžetskog fonda za zaštitu životne sredine propisani su Uredbama Vlade Srbije o vrstama zagađivanja, kriterijumima za obračun naknade za zagađivanje životne sredine i obveznicima, visini i načinu obračunavanja i plaćanja naknade i Uredbom o određivanju aktivnosti čije obavljanje utiče na životnu sredinu.

Na osnovu poslednje navedene Uredbe, lokalna samouprava može propisati Odluku o posebnoj naknadi za zaštitu i unapređenje životne sredine, što je grad Pančevo i učinio.

Najznačajniji izvor prihoda ostvaren je od lokalne naknade za zaštitu i unapređenje životne sredine, koja je u periodu 2014-2016. činila između 95 i 98 odsto ukupnih prihoda fonda.

Prihodima najviše doprinose NIS Rafinerija, sa 91 posto prihoda od posebne lokalne naknade, HIP „Azotara” i HIP „Petrohemija”.

U Budžetskom fondu za zaštitu životne sredine grada Pančeva, u poslednjih pet godina bilo je više tekućih prihoda od naknada, nego što je bilo rashoda na programe zaštite životne sredine. U prethodnim godinama nije utrošeno i u 2017. godinu trebalo je kumulativno da se prenese 247 miliona dinara.

Šta pokazuju izveštaji?

Grad Pančevo redovno dostavlja Ministarstvu programe korišćenja,

kao i godišnje izveštaje o korišćenju sredstava budžetskog fonda za zaštitu životne sredine. Programi korišćenja redovno se objavljuju u „Službenom listu” na sajtu grada, dok izveštaji o korišćenju sredstava nisu objavljeni u „Službenom listu” na sajtu grada.

Programi korišćenja sredstava budžetskog fonda za zaštitu životne sredine za 2015, 2016. i 2017. godinu dobili su saglasnost Ministarstva nadležnog za poslove zaštite životne sredine. U 2015. i 2016. godini, bilo je po tri predloga za izmene i dopune ovih programa, dok je u 2017. godini program fonda imao jednu izmenu. Prilikom davanja saglasnosti na program za 2015. godinu, kod aktivnosti „Usluge špedicije”, Ministarstvo je imalo napomenu da je potrebno dodati reči „u svrhu zaštite životne sredine”. Nejasno je da li se zaista radi o programu zaštite životne sredine, ili je Ministarstvo podučilo podnosioca programa kako da neku drugu aktivnost predstavi kao program zaštite životne sredine. U slučaju saglasnosti na drugi predlog izmena programa za 2015. godinu, Ministarstvo je bilo mišljenja da iz programa treba izostaviti aktivnost „Izgradnja eko-česmi u mestu Glogonj”, iz razloga što to nije aktivnost zaštite životne sredine u smislu nadležnosti Ministarstva. Takođe, prilikom davanja saglasnosti na prvi

Vrsta naknade	2014.	2015.	2016.
Naknada za supstance koje oštećuju ozonski omotač i naknada za plastične kese	8.049	2.698	716
Naknada za emisiju SO ₂ , NO ₂ , praškastih materija i odloženi otpad	6.037.034	23.035.834	7.242.233
Posebna naknada za zaštitu i unapređenje životne sredine	436.447.767	414.852.020	397.607.779
UKUPNO	442.492.850	437.890.552	404.850.728

predlog izmena i dopuna programa za 2016. godinu, Ministarstvo je tražilo da se pojasni aktivnost „Projektno-tehnička dokumentacija izmene projekta IA faze i integracije sa IB fazom uz prateće neophodne sadržaje koji čine funkcionalnu celinu”. U 2017. godini Ministarstvo nije imao primedbi na program, kao ni na izmene i dopune programa budžetskog fonda.

Šta je sve finansirano „zelenim dinarom”?

Nakon detaljne analize dokumenata, uočili smo značajan broj aktivnosti koje ne pripadaju zaštiti životne sredine, a koje su finansirane sredstvima Budžetskog fonda namenjenih ovoj oblasti, što predstavlja nenamensko trošenje. Kao kriterijum za određivanje pripadnosti oblasti zaštiti životne sredine, primenili smo odredbe Zakona o budžetskom sistemu („Leks specijalis” kada je u pitanju budžet) i Pravilnika o standardnom klasifikacionom okviru i kontnom planu za budžetski sistem.

- Aktivnosti, za koje smatramo da ne pripadaju zaštiti životne sredine, ili čija je pripadnost ovoj oblasti upitna: Nadoknada za naseljena mesta bez vodovoda - prenos mesnim zajednicama u iznosu od po 6,5 miliona dinara (2010, 2011, 2012, 2013); Rekonstrukcija vodovoda u selu Kačarevu - 8,7 miliona dinara (2011) i selu Glogonj - 2 miliona dinara (2015); Projekat snabdevanja vodom severnih sela - po šest miliona dinara (2011, 2012); Deonica magistralnog vodovoda i pumpne stanice - 38 miliona dinara

(2012) i 12,7 miliona dinara (2013); JKP „Higijena” - tekuće subvencije, sredstva za pokriće dela zarada u iznosu od 72,3 miliona dinara (2010) - kaže Dejan Maksimović, ekspert Ekološkog centra „Stanište” i dodaje da je diskusiju i to što je JKP „Higijena” dalo na zaštitu javnih površina u cilju smanjenja koncentracija praškastih materija - 87,1 milion dinara (2014) i 99,9 miliona (2015) i 99,87 miliona (2016). Iz dokumenata nije jasno kakva je priroda ovih aktivnosti, šta je konkretno urađeno, ni da li su pod ovim obrazloženjem sprovedeni radovi koji nisu u vezi sa životnom sredinom.

Po mišljenju Maksimovića pod zaštitu životne sredine upitne su i sledeće aktivnosti: JKP „Grejanje” - tekuće subvencije, otplata glavnice kredita za dug za gas u iznosu od 48 miliona dinara (2010), zatim 81,5 miliona dinara (2011) JKP „Grejanje” - dokumentacija za osposobljavanje toplane - 2,9 miliona dinara (2010), adaptacija i izgradnja toplovodne mreže - 58 miliona (2013); JKP „Grejanje” - rekonstrukcija kotla na toplani Kotež u iznosu od 23 miliona dinara (2012); JKP „Zelenilo” - održavanje dečjih igrališta u gradu - 2,6 miliona dinara (2010), po 2,5 miliona dinara (2011, 2012), i 3 miliona (2013) JKP „Zelenilo” - izgradnja parkinga kod Narodne bašte za 2,6 miliona dinara (2010), radovi u parku Barutana - 24,8 miliona dinara (2013) i JKP „Vodovod i kanalizacija” - pojačano održavanje ulica u Pančevu i selima i kolovozne konstrukcije u cilju smanjenja koncentracija praškastih materija ukupno 30 miliona dinara (2014) i oko 40 miliona dinara (2015. i 2016).

Iz dokumenata nije jasno kakva je tačna priroda ovih radova i aktivnosti, ni da li su pod ovim obrazloženjem sprovedeni radovi koji nisu u vezi sa zaštitom životne sredine, kao ni njihova veza sa radovima sličnog opisa finansiranim sa računa JKP „Higijena”, ističe Maksimović i kaže da treba na-

Vrsta prihoda i rashoda u dinarima	Pančevo
Tekući prihodi od naknada u 2010. godini	384.181.185
Rashodi budžetskog fonda i drugih korisnika u 2010. godini	438.600.612
NEUTROŠENO I PRENETO U 2011. GODINU	0
Tekući prihodi od naknada u 2011. godini	355.589.921
Ukupni prihodi u 2011. godini (preneti + tekući)	355.589.921
Rashodi budžetskog fonda i drugih korisnika u 2011. godini	426.920.187
NEUTROŠENO I PRENETO U 2012. GODINU	0
Tekući prihodi od naknada u 2012. godini	303.346.874
Ukupni prihodi u 2012. godini (preneti + tekući)	303.346.874
Rashodi budžetskog fonda i drugih korisnika u 2012. godini	288.829.634
NEUTROŠENO I PRENETO U 2013. GODINU	14.517.240
Tekući prihodi od naknada u 2013. godini	366.996.974
Ukupni prihodi u 2013. godini (preneti + tekući)	381.514.214
Rashodi budžetskog fonda i drugih korisnika u 2013. godini	322.383.546
NEUTROŠENO I PRENETO U 2014. GODINU	59.130.668
Tekući prihodi od naknada u 2014. godini	442.492.850
Ukupni prihodi u 2014. godini (preneti + tekući)	501.623.518
Rashodi budžetskog fonda i drugih korisnika u 2014. godini	364.150.546
NEUTROŠENO I PRENETO U 2015. GODINU	137.472.972
Tekući prihodi od naknada u 2015. godini	437.890.552
Ukupni prihodi u 2015. godini (preneti + tekući)	575.363.524
Rashodi budžetskog fonda i drugih korisnika u 2015. godini	330.972.782
NEUTROŠENO I PRENETO U 2016. GODINU	244.390.742
Tekući prihodi od naknada u 2016. godini	404.850.728
Ukupni prihodi u 2016. godini (preneti + tekući)	649.241.470
Rashodi budžetskog fonda i drugih korisnika u 2016. godini	402.239.662
Neutrošeno i preneto u 2017. godinu	247.001.808

glasiti da su prihodi grada Pančeva od naknade za emisiju SO₂, NO₂, praškastih materija i odloženi otpad ukupno za sva navedena zagađivanja iznosili šest do sedam miliona dinara (2014. i 2016) i 23 miliona dinara (2015). Ovo su vrlo mali iznosi u odnosu na ukupne prihode (1-5 odsto ukupnih prihoda). To ukazuje da grad Pančevo nema značajne izvore praškastih materija, koji bi opravdali tolike iznose uložene u cilju smanjenja njihove koncentracije.

Upitno je asfaltiranje Tamiške ulice

u Omoljici - 4,7 miliona, kao i otplata glavnice domaćim kreditorima - 157 miliona dinara (2010), 133,5 miliona (2011), 93,5 miliona (2012), 80,4 miliona (2013), 182 miliona (2014), i 166 miliona (2015) i 166,4 miliona (2016). Ovi iznosi su u završnom računu budžeta dati bez jasnog objašnjenja o kakvim se projektima radi. Međutim, u Izveštaju o korišćenju sredstava za 2015. i 2016. godinu, navedeno je da su u pitanju programi realizovani u periodu 2011-2015. godine, od kojih zaštiti

životne sredine ne pripadaju sledeći Program vodosnabdevanja, nabavka autobusa, rekonstrukcija i dogradnja ulica, iako su data obrazloženja da se radi o programima smanjenja zagađenja vode i vazduha.

- Finansiranje nabavke autobusa sredstvima Budžetskog fonda za zaštitu životne sredine Pančeva je dobar primer nenamenskog trošenja novca. Nabavka autobusa je, po svojoj suštini, aktivnost u oblasti javnog prevoza. Po načelu integralnosti, autobusi u svakom slučaju moraju da ispunjavaju standarde i da imaju tehničke karakteristike kojima se zagađenje životne sredine smanjuje na propisanu meru - ističe Dejan Maksimović i naglašava da samo u slučaju da je na autobusima naručena neka dodatna oprema, kojom se emitovanje zagađujućih materija dodatno smanjuje, preko propisanog standarda, iz Budžetskog fonda za zaštitu životne sredine može se finansirati samo ta dodatna oprema, ali nikako kupovina celog autobusa.

Posebno treba naglasiti da su u završnom računu budžeta za 2016. godinu aktivnosti finansirane sredstvima fonda za zaštitu životne sredine, a poreklom iz kredita, evidentirane pod ekonomskom klasifikacijom 170 - transakcije javnog duga, što pripada kategoriji opštih javnih usluga, a ne zaštiti životne sredine. Ovo je otvorena i javna prenamena sredstava i nenamensko trošenje.

Maksimović zaključuje da se u gradu Pančevu sredstva od namenskih naknada za zaštitu životne sredine koriste problematično. Prihodi od naknada značajno su veći od rashoda, tako da se iz godine u godinu prenosi sve veći iznos neutrošenih sredstava. Pretežni deo sredstava za finansiranje zaštite životne sredine suštinski se troši nenamenski, na aktivnosti koje ne pripadaju životnoj sredini i koje ne doprinose njenoj zaštiti i unapređenju.



Šta kaže članica Gradskog veća?

Pitali smo Katarinu Banjai, članicu Gradskog veća grada Pančeva za zaštitu životne sredine i održivi razvoj, kolika su godišnja finansijska ulaganja grada Pančeva za zaštitu životne sredine i kako funkcioniše Budžetski fond za zaštitu životne sredine grada Pančeva?



- Budžetski fond za zaštitu životne sredine grada Pančeva se finansira od posebnih nadoknada za zaštitu i unapređenje životne sredine, od tzv. eko taksi. U ovoj godini sredstva koja su na raspolaganju za realizaciju aktivnosti u okviru fonda iznose 390 miliona dinara, i usmerena su na realizaciju aktivnosti predviđenih lokalnim ekološkim akcionim planom opštine Pančevo (LEAP) i strategijom razvoja grada Pančeva 2014-2020. Svake godine neophodno je pribaviti saglasnost nadležnog Ministarstva o nameni ko-

rišćenja sredstava. Aktivnosti u okviru fonda planirane za realizaciju u ovoj godini su: Kontrola kvaliteta vazduha (nabavka tehničkih gasova, održavanje sistema za kontinualno merenje kvaliteta vazduha, dodatna merenja kvaliteta vazduha...); Monitoring polena, buke, površinskih i podzemnih voda, zemljišta; Zaštićena prirodna dobra (park prirode „Ponjavica”, spomenici prirode: „Dva stabla belog jasena kod Dolova”, „Kesten Čurčina”, „Ivanovačka ada”, „Stablo crvenolisne bukve u Omoljici”) i hrastova šuma u Dolovu; Projekti i manifestacije iz oblasti zaštite životne sredine (konkursi za nevladine organizacije); Obeležavanje značajnih datuma i edukacija predškolske i školske dece i odraslih; Projekti sanacije i rekultivacije smetlišta; Podrška projektima energetske efikasnosti i korišćenja alternativnih izvora energije (za škole i JKP); Izrada programa i plana energetske efikasnosti; Obezbeđenje podsticajnih mera za korišćenje prirodnog gasa kao energenta; Uređenje i izgradnja „zelenih ostrva” u cilju selekcije i razvrstavanja komunalnog otpada; Suzbijanje ambrozije; Unapređenje šumskog fonda; Projekat „Energetska efikasnost-preduslov za bolju životnu sredinu u prekograničnom regionu Rumunija - Srbija”; Sprovođenje aktivnosti zaštite životne sredine sa ciljem podizanja i održava-

ANKETA ŠTA KAŽU PANČEVAČKE EKOLOŠKE ORGANIZACIJE?



Sanja Despotović, predsednica Udruženja građana „Suncokret”, Omoljica

- Problemi iz oblasti zaštite životne sredine u našem gradu jesu loš kvalitet vazduha i rečnih tokova, kao i loše upravljanje otpadom. Nisam upoznata sa time na koji način se koriste sredstva prikupljena od ekoloških taksi u našem gradu, ali verujem da se taj novac koristi za unapređenje zaštite životne sredine, projekte i ispitivanja koja su od važnosti za poboljšanje kvaliteta zaštite životne sredine u Pančevu i okolini. Već nekoliko godina konkuriramo na gradskim konkursima i najčešće grad prepoznata značaj realizovanja projekata u naseljenim mestima, shodno tome da su najveće aktivnosti upravo usmerene ka gradskim dešavanjima. Aktivnosti koje omladinska udruženja sprovode u naseljenim mestima, odnosno selima na teritoriji grada Pančeva, zaista imaju veliki odjek i značaj za tu lokalnu zajednicu.



Žaklina Živković, Udruženje građana „U mreži”

- Najveći problemi iz oblasti zaštite životne sredine u gradu Pančevu i dalje su loš kvalitet vazduha, posebno u zimskom periodu dok traje grejna sezona, i to što ne postoji razvrstavanje otpada u domaćinstvima. Znam da postoji „ekološki” dinar, ali ne znam koliki iznos je u pitanju na godišnjem nivou i na koji način se taj novac troši. Konkurisali smo kod Grada i dva projekta u oblasti ekologije su nam podržana na konkursu gradskog Sekretarijata za zaštitu životne sredi-

nja javnih zelenih površina u gradu; Zaštita javnih površina u cilju smanjenja koncentracija praškastih materija i Otplata uzetih kredita za finansiranje kapitalnih investicija iz oblasti zaštite životne sredine.

Kakvo je aktuelno stanje životne sredine na teritoriji Pančeva?

ne. Grad Pančevo prepoznaje nastojanja udruženja građana i njihovu želju da doprinesu promeni, ali mislim da se odvajaju previše mala sredstva da bi promena bila značajnija ili obuhvatila veću grupu građana. Generalno, imamo dobru saradnju s predstavnicima Grada Pančeva, ali mislimo da ona uvek može da bude i bolja.



Rade Mašić, predsednik Udruženja građana „Prepoznaj u sebi”

- Najveći ekološki problem, godinama unazad, svakako je način na koji radi hemijski kompleks u Pančevu. Isti takvi kompleksi postoje u svetu i u Evropi gde se primenjuju visoki standardi zaštite životne sredine, što ukazuje da je to i ovde moguće. Ipak, ovde je na delu prvenstveno trka za sticanjem profita a ne briga o građanima i životnoj sredini. Nažalost, ne znam kako se troši „zeleni” dinar. Postoje šturi podaci o tome, donekle znamo koliki je to iznos ali kako se troši - ne. Konkuriramo na konkursima za sufinansiranje projekata kod Grada Pančeva u tri oblasti gde smatramo da nudimo inovativna i primenljiva rešenja: ekologija, kultura i socijale. Od ove godine postoji mogućnost da udruženja iz cele Srbije konkuriraju na gradskim konkursima, pa tako najbolje projekte po mišljenju komisija su podnela udruženja iz Vršca (ekologija), Zemuna (sabračaj) ili Beograda (informisanje). To ukazuje da se odobravaju projekti gde je najbitnija bliskost i povezanost sa donosiocima odluka a ne kvalitet predloženih programa i projekta. Imamo minimalnu saradnju sa predstavnicima Grada iako postoje pojedinci u Upravi koji shvataju značaj rada organizacija civilnog društva.

- Svima je poznato da je Pančevo ranijih godina imalo problem sa povećanim koncentracijama zagađujućih materija u vazduhu, ali to sada nije slučaj, jer je kvalitet vazduha znatno poboljšan. Najpoznatiji neprijatelj čistog vazduha u Pančevu bio je benzen, ali se njegove vrednosti već nekoliko godina kreću ispod dozvoljenih



Mr Ljiljana Konevski, predsednica Pokreta gorana i Centra volontera Pančevo

- Ako posmatramo ekološke probleme slobodno, kao građani, možemo zaključiti da je jedan od većih problema sanacija stare „deponije”, kao i civilizovano ponašanje u odlaganju smeća po gradu. Problem predstavljaju i zapušteni vodotokovi (kanali), kao i bara Peskana. Veliki problem u ataru Grada Pančeva predstavljaju slabo zastupljeni vetrozaštitni pojasevi. Ekološki problem predstavljaju i ogolele zelene površine po naseljima. Nisam upoznata s izlistanim i definisanim Ekološkim problemima u administraciji grada. Nije mi poznato kako se troši „zeleni” dinar u našem gradu. Pokret gorana i Centar volontera, čiji sam predsednik, redovno konkuriraju na konkurse Grada Pančeva i imamo odličnu saradnju i podršku.



Mirjana Balog Kormanjoš, predsednica Udruženja „Ekopan”, Pančevo

- Primetna je opterećenost svih aspekata životne sredine zbog neplanske industrijalizacije, bombardovanja i malog ulaganja u obnovu tehnoloških procesa, veliki broj divljih deponija, nizak stepen odvajanja otpada i reciklaže. „Zeleni dinar” bi trebalo da se troši na ekološke projekte, ali u poslednje vreme nisam obraćala pažnju da li se sredstva troše namenski. Trebalo bi da zakon i revizorska kuća kontrolišu trošenje sredstava. Konkurisali smo sa projektima i u tom segmentu moram da pohvalim Grad Pančevo ali i Sekretarijat za zaštitu životne sredine na odličnoj saradnji.

graničnih vrednosti. Ovo je rezultat velikog napora kako lokalne zajednice, ministarstva, tako i odgovornog poslovanja fabrika Južne industrijske zone. Ono što ostaje da se rešava, kako vazduh u Pančevu ne bi bio treće kategorije, su povećane koncentracije čestica. Sa ovim problemom susrećemo se u zimskom periodu i to

Projekat „Istraživačkim novinarstvom do transparentnog zelenog dinara” sufinansiran je iz budžeta Republike Srbije - Ministarstva kulture i informisanja. Stavovi izneti u podržanom medijskom projektu nužno ne izražavaju stavove organa koji je dodelio sredstva.



je rezultat loženja čvrstog goriva za zagrevanje prostorija. Osim kontinualnog monitoringa kvaliteta vazduha (devet mernih mesta), vrši se monitoring svih činilaca životne sredine, odnosno monitoring površinskih voda, podzemnih voda, zemljišta, polena i buke. Sumirani podaci ovih ispitivanja nalaze se u Izveštaju o stanju životne sredine na teritoriji grada Pančeva koji se izrađuje svake godine i koji usvaja Skupština grada.

Koji su planovi i projekti na realizaciji zaštite životne sredine u gradu Pančevu?

- Zaista se trudimo da svake godine realizujemo aktivnosti koje će imati pozitivan uticaj na životnu sredinu. Prošle godine smo započeli subencionisanje, kao pomoć građanima, za uvođenje tipskog gasnog priključka, kako bi ih podstakli da se opredele za grejanje na gas. Zamisao je da se ova aktivnost sprovodi svake godine u kontinuitetu kako bi se smanjile koncentracije čestica u vazduhu tokom zimskog perioda, što sam u prethodnom odgovoru navela kao glavni problem. Ove godine u Budžetu je za ovu namenu opredeljeno dva miliona dinara, a svako domaćinstvo koje želi da se priključi na gasnu mrežu dobija od grada 50.000 dinara. Obzirom da se ova aktivnost pokazala kao pozitivna, sledeće godine ćemo se potruditi da izdvojimo veća sredstva za ovu namenu.

Ove godine izdvojena su veća sredstva za uređenje parka prirode „Ponjavica”. To je zaštićeno prirodno dobro, između Omoljice i Banatskog Brestovca, na kojem je ustanovljen treći stepen zaštite, s tim što ostrvo na Ponjavici pripada prvom stepenu zaštite zbog retkih vrsta ptica koje ga naseljavaju. Veliki broj aktivnosti i planova je realizovano u ovoj godini i cilj nam je da ovo prirodno dobro, koje je ranijih godina bilo zapušteno, postane primamljiva turistička ponuda grada. Sličan cilj imamo i za hrastovu šumu kod Dolova, gde su stabla stara više od jednog veka. Za ovu godinu planirana je izrada plana detaljne regulacije, kao preduslov za uređenje ovog prostora. Ja se iskreno nadam da će se i ovaj prostor urediti i postati primamljivo mesto za boravak u prirodi. Što se tiče upravljanja komunalnim otpadom, otpočeli smo rešavanje problema sa kojima se susreću sve opštine i gradovi. U Pančevu je izgrađena sanitarna deponija za depovanje komunalnog otpada, ali isto tako postoji nesanitarna deponija, kao i divlje deponije u naseljenim mestima gde se otpad ranije odlagao, a na nekim mestima se i sada odlaže. Do sada očišćene su divlje deponije u naseljenim mestima Jabuka i Dolovo, a trenutno se delimična separacija i čišćenje vrši u Banatskom Novom Selu. Sa ovim aktivnostima nastavićemo i sledeće godine. U samom gradu postoji tzv. Stara deponija za čiji projekat sanacije

ANKETA ŠTA KAŽU PANČEVCI?

Da li znate kako se troši „ekološki” ili „zeleni” dinar u gradu Pančevu?

Marija Ilić, domaćica

- Ne znam o čemu se radi. Verovatno na ekologiju ili pošumljavanje.

Arpad Kovač, elektrotehničar

- Ne znam. Nisam znao ni da postoji tako nešto.

Dejan Petrović, moler

- Čuo sam za tako nešto, pretpostavljam da je to ona taksa na točkove ili tako nešto? Ne znam kako se taj novac troši ni koliko ga ima.

Jelena Jović, knjigovođa

- Da, znam da postoji ekološka taksa, plaćaju je svi preduzetnici. Ne znam koliko se tako godišnje prikupi novca kao ni na šta se potroši.

Bojan Mitrović, vozač

- Ne znam kako se troši ekološki dinar u Pančevu. Ne znam ni šta je to tačno.

Dijana Jovanović, službenica

- Valjda za ekologiju, za kanalizaciju, pošumljavanje, košenje trave. Ne znam tačno, samo pretpostavljam da je to u pitanju.

i rekultivacije su obezbeđena sredstva i trenutno pokušavamo da pronađemo najprihvatljivije ekološko rešenje, kao i partnera, za njenu sanaciju uz iskorišćenje otpada koji se nalazi na njoj.

Veliki akcenat stavljamo i na energetska efikasnost i obnovljive izvore energije. Prošle godine u okviru programa prekogranične saradnje Rumunija - Srbija IPA 2007-2013. godine, u Pančevu je na toplani Kotež izgrađeno solarno polje površine 900 metara kvadratnih za proizvodnju sanitarne tople vode, koju koriste stanovnici Mesne zajednice Kotež. Ove godine nastavljamo saradnju sa Rumunijom u okviru projekta pod nazivom „Energetska efikasnost-preduslov za bolju životnu sredinu”. U gradu Pančevu je realizacijom projekta planirano da se uradi zamena stolarije, izolacija zidova i krova i nov sistem grejanja i hlađenja objekta Hale sportova. ■